

КОМУНІКАТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ МИТНИХ ОРГАНІВ РЕСПУБЛІКИ МАКЕДОНІЯ

Т.В. Руда, к.е.н., с.н.с.

*НДЦ митної справи НДІ фіскальної політики
Університету державної фіскальної служби України, м. Хмельницький*

Активізація інтеграційних процесів спричинила переосмислення функцій митних органів та їх переорієнтацію з фіскального спрямування на сервісну, таким чином, сьогодні митниці виступають одним із вагомих елементів системи комунікативної взаємодії між державою та учасниками митних правовідносин. Варто відзначити, що ефективні комунікації є невід'ємною частиною досягнення митних цілей, що, у свою чергу, включає в себе оперативний обмін актуальною інформацією та консультування з проблемних питань, які виникають при здійсненні митних процедур. Особливого значення у даній сфері набуває інформування громадян, що сприяє формуванню позитивного іміджу митниць, а також передбачає пояснення та популяризацію правил і норм, що впливають на їх діяльність. В першу чергу, це стосується пропуску товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон.

Доцільно відмітити, що інформаційна взаємодія між митницею та громадянами значно полегшує дотримання митного законодавства та сприяє підвищенню рівня безпеки здійснення зовнішньоекономічної діяльності, тому питання формування ефективної комунікативної взаємодії між учасниками митних правовідносин є одним із пріоритетних у діяльності митних органів економічно розвинутих країн, тоді, як в Україні воно вирішується за залишковим принципом. Певні аспекти інформаційної взаємодії між учасниками митних правовідносин та основні принципи її побудови відображено у Міжнародній конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур та Рамкових стандартах забезпечення безпеки.

Зокрема, у Міжнародній конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур зазначається, що для забезпечення митних операцій митна служба повинна застосовувати інформаційні технології у випадку, якщо вони є економічно вигідними та ефективними для митних служб та для торгівлі. У розділі 9 цього ж документу зазначається, що митна служба забезпечує безперешкодний доступ будь-якої заінтересованої особи до всієї необхідної інформації загального характеру стосовно митного законодавства. При цьому, якщо інформація, до якої був наданий доступ, має потребу в коректуванні внаслідок змін у митному законодавстві або адміністративних вимогах та розпорядженнях, митна служба до набуття чинності цих змін завчасно забезпечує безперешкодний доступ до уточненої інформації у терміни, які є достатніми для того, щоб заінтересовані особи мали можливість врахувати ці зміни, за винятком випадків, коли попереднє повідомлення є неприпустимим. Окрім того, визначено, що митна служба використовує інформаційні технології для полегшення надання інформації. Також, у Конвенції зазначається, що за запитом заінтересованої особи митна служба у короткий термін надає за можливості найбільш точну інформацію з конкретних питань у сфері митного законодавства, поставлених заінтересованою особою. Крім того, митна служба надає не тільки запитувану інформацію, але і будь-яку іншу інформацію, яка стосується справи, якщо її доведення до відома заінтересованої особи вважається митною службою доцільним [1].

У Рамкових стандартах забезпечення безпеки визначено, що митні адміністрації повинні передбачити можливість формування механізмів комунікації та/або обміну інформацією, елементи яких будуть сприяти створенню в майбутньому системи взаємного визнання контролю. Окрім того, митна адміністрація повинна регулярно оновлювати програму партнерства «митниця-бізнес» з метою сприяння впровадженню мінімальних стандартів безпеки і найбільш ефективних методів забезпечення безпеки ланцюга постачання товарів [2].

З точки зору аналізу зарубіжного досвіду у даній сфері досить цікавими є напрацювання Республіки Македонія. Зокрема, сайт Митного управління Республіки Македонія містить деталізовану інформацію для громадян щодо товарів, які не підлягають декларуванню, особливостей переміщення іноземної валюти, умов перевезення тварин, рослин, квітів, лікарських засобів, зброї та боєприпасів, товарів, що можуть бути об'єктами порушення права власності, заборони на ввезення та вивезення, об'єктів історико-культурного значення.

Окрім того, на базі Митного управління Республіки Македонія створено оперативний центр, який розпочав свою роботу з листопада 2003 року із введення в дію телефонної лінії 197. Ця телефонна лінія призначена для виявлення протиправних дій у митній сфері та координується Департаментом комунікацій й призначена для надання оперативної інформації учасникам митних правовідносин, зокрема, консультування з митних питань. Фізичні або юридичні особи можуть

отримати усну консультацію, звернувшись на цю лінію або ж залишити своє питання й координати за якими йому буде надано вичерпну відповідь у письмовому вигляді. Усі запитання й скарги носять конфіденційний характер. Відповіді на найбільш поширені запитання, розміщені у розділі «Часті запитання». При цьому, звертається увага на те, що зміст відповідей та питання, носить інформативний характер і пов'язаний із законодавством, чинним на момент відповіді. Таким чином, інформаційна взаємодія митниці з учасниками митних процедур дозволяє знизити рівень напруженості при виникненні спірних питань та сприяє дотриманню митного законодавства.

Перелік посилань:

1. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур від 18.03.1973 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_643
2. Рамочные стандарты безопасности и облегчения мировой торговли Всемирной таможенной организации [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/976_003.
3. Macedonian Customs Administration [Electronic resource]. – URL : www.customs.gov.mk

СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ УПРАВЛІНСЬКОГО КОНТРОЛЮ

Н.М. Савченко, к.е.н., доцент

Житомирський національний агроекологічний університет

Управлінський контроль є системою, що постійно розвивається, потребує перманентного удосконалення при зміні економічних умов діяльності. В зв'язку з цим головним завданням, що ставиться перед власниками, апаратом управління виступає запровадження міжнародного досвіду в практику вітчизняних підприємств таких процедур управлінського контролю, які будуть сприяти прийняттю обґрунтованих поточних та стратегічних управлінських рішень [1]. Тому при побудові системи управлінського контролю суб'єкт господарювання має враховувати основні його елементи (рис. 1) за для забезпечення ефективності функціонування й інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень.

Рисунок 1. Елементи системи управлінського контролю як інструмент інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень

Розглянемо ці елементи більш детально:

1. Контрольне середовище – є середовищем, в якому функціонує підприємство і яке має внутрішню і зовнішню складову. При цьому, необхідним є проведення перманентного аналізу його стану.
2. Контрольні змінні – є ключовими факторами від яких залежить досягнення цілей підприємства. Такими факторами можуть бути: фактори ризику та фактори, що впливають на вартість досягнення цілей суб'єкта господарювання.